

BIBLIOTECA *MARCEL·LÍ DOMINGO*

Recull de premsa local i comarcal

Eleccions municipals d'abans

Ja han passat les eleccions municipals. La rutina democràtica obliga a que, puntualment, cada quatre anys, coincidint amb el mes central de la primavera, els veïns de pobles i ciutats d'arreu del país escullen els seus representants (regidors), que, alhora, hauran de decidir qui els governarà (alcalde i el seu equip). Tot i les tensions pròpies d'una contesa electoral, el tràmit s'ha desenvolupat majoritàriament amb pau i tranquil·litat.

Josep Bayerri Ragal

No sempre ha sigut així. Del 1875 al 1903, en 28 anys, a Tortosa van haver-hi fins a 24 alcaldes, quatre dels quals van repetir en temps diferents, el que dóna una estadística d'un canvi d'alcalde per any. Sempre era una seqüència dels canvis de govern a Madrid (liberals o conservadors), raó per la qual de vegades se succeïen alcaldes del mateix partit que havien cessat per baralles internes o per interessos diversos. Durant aquests anys, la corporació municipal tortosina estava integrada per 25 regidors, però només 13 eren elegits directament, mentre que els altres 12 eren designats pel governador de Tarragona a proposta del cacic d'aquell moment (el cap del partit al poder). Cal tindre en compte que els 13 elegits ho eren per un cos electoral censitari que suposava ben just el 5 per cent dels que avui votarien; amb la reforma de Sagasta del 1890 van arribar al 35 per cent, però sense incloure les dones, els pobres, els forasters i els menors de 23 anys.

Els regidors elegien, d'entre ells, l'alcalde, malgrat que aquesta elecció no era efectiva fins que estava ratificada per Reial Ordre governativa. Si al governador no li agradava, el cessava o l'obligava a dimitir i en nomenava un directament sense consultar ningú. Un cop instal·lat l'alcalde, designava l'equip de govern, integrat per 5 tinentes d'alcalde que assumien les funcions executives. Aleshores començava una veritable purga de tots els empleats municipals de l'anterior govern: secretari, arquitecte, guàrdies, administratius... És el cas de l'arquitecte Joan Abril, arribat a Tortosa el 1882, que fou nomenat i cessat fins a quatre vegades en menys de vint anys. El més greu, però, era la corrupció que ho envaïa tot. Els periòdics addictes al bàndol governant, per exemple, es mantenien, en part, pels diners que rebien mitjançant factures falses d'imprimir documents municipals. Aquesta capacitat de poder feia que les relacions foren, sovint, molt violentes i

